

Universitetet
i Stavanger

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA
BACHELOROPPGAVE

Studieprogram: Bachelor i idrettsvitenskap

Vårsemesteret, 2022

Forfatter: Hallvard Starheim

Veileder: Bjørnar Kjellstedli

Tittel på Bacheloroppgaven: Frafall i barne- og ungdomsidretten - Kan miljøet være en påvirkende faktor?

Engelsk tittel: Dropout in child- and youth sports - Can the environment be an influencing factor?

Emneord: Frafall, organisert idrett, barn & ungdom, dropout, youth

Antall ord: 8646/10470 totalt

Antall vedlegg/annet: 1

Stavanger, 01/05/2022

Forord:

Å skrive bacheloroppgave har både vært lærerikt, utfordrende og spennende.

Først og fremst så vil jeg gjerne takke Universitetets bibliotek for all hjelp under innsamling av ulike artikler og fagstoff. Uten dere så ville jeg ikke kommet i mål med denne oppgaven. Dere har vist forståelse, trygghet og ikke minst kommet med gode råd når det har vært nødvendig.

Videre så vil jeg også takke gode klassekamerater for et godt samarbeid under skriveprosessen. Selv om oppgaven er skrevet alene, så har jeg kunnet drøftet mine tanker til flere av dere og dette setter jeg stor pris på. Dette har også vært med på å løfte motivasjonen min til å skrive denne oppgaven.

Innholdsfortegnelse

1.0 INNLEDNING	5
2.0 PROBLEMSTILLING	6
2.1 VALG AV PROBLEMSTILLING	6
2.2 AVGRENSNING AV OPPGAVEN	7
3.0 TEORETISK PERSPEKTIV	8
3.1 HVA ER FRAFALL I DEN ORGANISERTE IDRETTE	8
3.1.2 Årsaker til frafall	8
3.1.3 Viktigheten av barne og ungdomsidretten	9
3.1.4 Ungdomsløftet	9
3.2 MILJØETS PÅVIRKNING	10
4.0 METODE	12
4.1 METODISK TILNÆRMING	12
4.2 PROSEDYRE/SØKEPROSESS	13
4.2.1 Inklusjon- og eksklusjonsteorier	13
4.2.2 Andre elementer ved søkeprosessen som en viktig å belyse	15
4.3 FORSKNINGSETISKE RETNINGSLINJER	15
4.4 RELIABILITET OG VALIDITET	15
4.4.1 Eventuelle feilkilder	15
5.0 RESULTATER	17
5.1 STUDIE 1	17
5.2 STUDIE 2	18
5.3 STUDIE 3	20
5.4 STUDIE 4	22
5.5 STUDIE 5	24
5.6 STUDIE 6	26
6.0 DISKUSJON	29
6.1.1 UTVALG	29
6.1.2 METODE	29
6.1.3 SAMSVAR MED TEORI	29
6.1.4 KILDEKRITIKK OG SVAKHETER VED STUDIENE	31
7.0 OPPSUMMERING	32
9.0 REFERANSER	33
9.1 RESULTATORIENTERTE STUDIER	33
9.2 BØKER	34
9.3 EKSTERN LITTERATUR	34
10.0 VEDLEGG	36
VEDLEGG 1 - OPERASJONELLE DEFINISJONER/BEGREPSAVKLARINGER	36

Sammendrag

Formålet med denne studien var å undersøke om hvorvidt miljøet har en påvirkning på frafall og deltakelse blant barn og ungdom i den organiserte idretten. Hovedgrunnen til at en valgte å nettopp undersøke dette området er fordi en alltid har lurt på hvorfor barn/ungdom slutter med idrett og da særlig frafall tilknyttet miljøet. Som introduksjon til denne studien så har det blitt gjennomført flere søk om hva teorien mener om det valgte tema. Her har en blant annet sett på «hva frafall i den organiserte idretten er», «årsaker til frafall», «viktigheten av barne- og ungdomsidretten», «ungdomsløftet» og til slutt «miljøets påvirkning». I metoddelen gjør en rede for ulike valgt som har blitt gjort i studien. Dette gjelder da alt fra «valg av metode», «søkeprosess», «inklusions- og eksklusjonsteorier», «forskningsetiske retningslinjer» og «validitet og reliabilitet». Deretter har det blitt gjennomført en resultatdel der en har gjennomført søk i ulike databaser for å finne ut hva tidligere forskning har funnet ut om valgt tema. Etter å ha søkt gjennom forskjellige databaser med forskjellige søkeord, så kom en frem til seks ulike artikler som danner resultatgrunnlaget for denne studien. Til slutt så har en gjennomført en diskusjonsdel der en reflekterer rundt funnene fra de seks utvalgte studiene. Som et helhetlig resultat av denne diskusjonen så har en funnet ut at alle de seks studiene konkluderer med at miljøet har en eller annen form for påvirkning på frafall og deltakelse blant barn og unge i organisert idrett.

1.0 Innledning

Frafall blant barn og ungdom i den organiserte idretten blir ofte beskrevet som et vedvarende problem. Norges idrettsforbund har i flere år forsøkt å skaffe seg mer informasjon om hvorfor den organiserte idretten lider av høye frafall og samtidig er det blitt forsøkt å gjennomføre ulike tiltak som kan muligens bremse den negative utviklingen der et av dem er *ungdomsløftet* (se beskrivelse under teoretisk perspektiv).

Høyst sannsynlig så er det også slik at det ikke er kun en faktor som gjør at barn og ungdom faller fra idretten, men flere. Derfor har en valgt å undersøke nærmere en av de faktorene som en selv opplever kan være en stor bidragsyter til problemet og dette er selve miljøet. Trolig så er det slik at barn/ungdoms motivasjon til idrett trigges av flere ting som miljøet inneholder. Dette da alt fra det sosiale (venner og familie), å oppleve mestring og ikke minst tilhørighet til idretten.

Problemstillingen for denne studien ble derfor: *På hvilken måte kan miljøet være en avgjørende faktor for at barn/ungdom både slutter med organisert idrett, men også fortsetter med organisert idrett?*

2.0 Problemstilling

En problemstilling er et viktig moment for at et område kan undersøkes. Det defineres gjerne som «et begrunnet forskningsspørsmål» (Skre & Svartdal, 2018) og brukes for å vise til hvilket område en ønsker å utforske i et valgt problemområde. Skre & Svartdal belyser videre at de spørsmålene som en har knyttet til valgte problemområde noen ganger er behandlet og noen ganger ikke (Skre & Svartdal, 2018). Derfor vil det være lurt å gjennomføre ulike litteratursøk i forkant av studien slik at man minsker sjansen for å «låse seg fast» (se begrepsavklaring). Å vite at det finnes tidligere forskning på området vil derfor være gunstig slik at man også har mulighet til å etterprøve og sammenligne resultater.

2.1 Valg av problemstilling

Når det kommer til valg av problemstilling så har dette vært en svært lang prosess. En av grunnene til dette var i hovedsak basert på at en ikke visste helt hvordan en ønsket å bygge opp oppgaven. Valget ble også påvirket av hva tidligere forskning hadde undersøkt. En ønsket ikke å «overlappe» (se begrepsavklaring) hva andre hadde gjort så da tok det litt mer tid for å finne en unik problemstilling gjeldende for ens egen oppgave.

I motsetning til valg av problemstilling så var en derimot ganske tidlig ute med å vite hvilket problemområde en ønsket å kikke nærmere på. Grunnen til at dette gikk raskere var stort sett grunnet interessen knyttet til området. Hvorfor barn og ungdom slutter med idrett er noe som alltid har interessert meg og derfor ble det naturlig å velge dette som problemområde. Etter litt frem og tilbake med meg selv så valgte en å spisse oppgaven inn mot denne problemstillingen:

Problemstilling

«Barn og ungdom har særlig lett for å slutte med organisert idrett. På hvilken måte kan miljøet være en avgjørende faktor for at barn/ungdom både slutter med organisert idrett, men også fortsetter med organisert idrett?»

2.2 Avgrensning av oppgaven

Når det kommer til oppgavens avgrensning så er det ikke så mye en tenker å kutte ned på. En ting som en derimot har valgt å gjøre er å rette fokus mot frafall i barne- og ungdomsidretten, og ikke senioridrett. Grunnen til at en har valgt å gjøre nettopp dette er fordi barne- og ungdomsidretten trolig er kjernen til når frafall er på sitt høyeste og dette hadde jeg lyst til å undersøke nærmere. Når det kommer til valg av resultatorienterte artikler så har en forsøkt så langt det lar seg gjøre å velge artikler som kikker på frafall i fotball. Grunnen til dette er fordi dette er idretten en har størst interessefelt rundt, en har selv drevet med idretten i mange år og dette er den idretten som flest barn/unge driver på med verden rundt.

3.0 Teoretisk perspektiv

3.1 Hva er frafall i den organiserte idretten

Frafall i den organiserte idretten er et begrep som flere har forskjellig oppfatning av. Det første en gjerne tenker på når en hører begrepet frafall vil være at man slutter eller forlater noe. Dette vil for så vidt være gode definisjoner alene, men derimot mindre presise når det plasseres inn i idrettssammenheng. For det første så kan det være ulike former for frafall, ulike årsaker til frafall, frafall i ulike størrelser/nivåer og ulike konsekvenser av frafall. Dette er momenter som er svært aktuelle når man snakker om frafall innenfor barne- og ungdomsidretten. I denne oppgaven er det frafall rettet mot organisert idrett og da særlig barne- og ungdomsidretten (se begrepsavklaring) som er det sentrale temaet.

Historisk sett så har deltakelsen i organisert idrett blant barn og ungdom vært relativt høy. Tross den høye deltakelsen så melder derimot Norges idrettsforbund/NIF om at norsk idrett sliter med et utfordrende frafallsproblem. NIF belyser at «hele 75% av all ungdom i Norge er innom den organiserte idretten i løpet av ungdomstiden» (Idrettsforbundet, u. å.) noe som er svært mange forteller de videre. Videre undersøkelser viser også at nærmere seks av ti barn/ungdom som har involvert seg i organisert idrett har sluttet før de er blitt 18 år (Idrettsforbundet, u. å.).

Professor ved Norges Idrettshøyskole Ørnulf Seippel har studert hvordan frafallet i Norsk organisert idrett utspiller seg og deretter funnet resultater som er svært like som de Norges Idrettsforbund beskriver. Hans undersøkelser viser til at medlemsmassen i forskjellige idrettslag i Norge er generelt høy, men svært ustabil. Han belyser at «i 2002 så var hele 1,3 millioner nordmenn medlem i et (eller flere) frivillig(e) idrettslag» (Seippel, 2005). Dette tilsier jo at faktisk nærmere ¼ nordmenn drev med en form for frivillig organisert idrett på denne tiden. Problemet med disse tallene er at de derimot er svært misvisende. Seippel forteller at det særlig er medlemmenes korte deltakelse som utgjør en mulig forklaring på frafallsproblemet (Seippel, 2005).

3.1.2 Årsaker til frafall

Det finnes flere grunner til at barn og ungdom velger å slutte med organisert idrett. Eksempler på dette kan være at man får nye interesser, man ikke føler en stor nok tilhørighet til den gruppen man er en del av, nære venner slutter, dårlige relasjoner til trener/klubbedelse eller at en rett

og slett bare ikke har lyst lengre. En studie gjennomført av Anders Bakken viser til at det særlig er to faktorer som er såkalte gjengangeren når det kommer til frafall i idretten blant barn og ungdom. Disse faktorene er 1. tidspress og 2. manglende motivasjon (Bakken, 2019). A, Bakken forteller videre at «etter hvert som barn/ungdom blir eldre, så blir rammene rundt deres deltakelse i idretten endret dramatisk» (Bakken, 2019). En av hovedgrunnene til dette er fordi det gjerne blir flere treninger/kamper noe som videre gjør at kravet til oppmøte blir strengere. Dette skjer attpåtil samtidig der barn/ungdom opplever økende krav på andre arenaer (skole, deltidsjobb og sosialt) (Bakken, 2019).

At manglende motivasjon også er en faktor for at barn/ungdom velger å slutte med organisert idrett kommer egentlig ikke som noen stor overraskelse. Det vil jo alltid være slik med de fleste tingene man holder på med så vil en gjerne gå lei etter vært. I dette tilfellet så blir kanskje idretten kjedelig i lengden for noen, for andre så handler det kanskje mer om det sosiale og da gjerne fordi noen i vennekretsen slutter (Bakken, 2019). Alt i alt så er jo dette store problemer i seg selv, men noe positivt som en kan ta videre fra disse funnene vil være at det absolutt er noe man kan gjøre noe med. Når det gjelder «tidspress» så kan for eksempel skolen forsøke å begrense tidsbruken som barna/ungdommen må legge ned i skolearbeid. Dette vil føre til at barna/ungdommen muligens vil få mer tid til å drive med organisert idrett, være sammen med venner, være sosiale, og da vil muligens også motivasjonen gå opp.

3.1.3 Viktigheten av barne og ungdomsidretten

At barn og ungdom driver med organisert idrett er på mange måter svært gunstig. For det første så bidrar idretten til hvorvidt barn/ungdom lærer å kjenne sin egen kropp og dens bevegelsesmuligheter (Enoksen, Gjerset & Nilsson, 2015, s. 58). Dette er spesielt viktig for barnas utvikling av kreativitet. For det andre så er det tydelig at den organiserte barne- og ungdomsidretten også er en sosial arena/møteplass. Her kan barna/ungdommen samles, ha det gøy sammen, le sammen og ikke minst få en liten avkobling fra hverdagen. Gjerset et al., (2015) belyser videre at det er spesielt viktig at *det sosiale perspektivet* som bidrar til å skape gode vennskapsrelasjoner får ha en sentral rolle i barne- og ungdomsidretten.

3.1.4 Ungdomsløftet

Etter flere år med ustabile medlemstall og høyt frafall i den organiserte barne- og ungdomsidretten så har Norges Idrettsforbund kommet opp med et mål som kalles *Ungdomsløftet*. Målet med dette løftet er at «ungdom mellom 13 og 19 år skal være med lengst

mulig som aktive, men også i rollen som trenere, ledere, dommere og ikke minst frivillige med ansvar for ulike oppgaver innad i idrettslaget» (Idrettsforbundet, u.å.). Det er viktig å understreke at Norsk idrett er for alle, og dette er en av kjerneverdiene innenfor ungdomsløftet. For Norsk idrett så er det nemlig slik at det skal være et tilbud for enhver uansett sportslig forutsetning, funksjonsnedsettelse, kjønn, etnisk bakgrunn, livssyn eller seksuell legning (Gjerset et al., 2015, s. 59).

Et ungt lederskap er også viktig grunnet at involvering av ungdommen er selve grunnlaget til ungdomsløftet (Idrettsforbundet, u.å.). Norsk idrett vil at flere unge mennesker skal ta enda større ansvar når det kommer til hvordan den norske idrettskulturen skal formes og derfor er en inklusjon i ung alder som nevnt over avgjørende. Norges idrettsforbund viser derimot til «at dette krever kompetanse og at ungdommen får en plass til å være med der beslutningene tas, både i idrettslagene og på krets- og forbunds nivå» (Idrettsforbundet, u.å.).

3.2 Miljøets påvirkning

At miljøet spiller en rolle for at barn/ungdom faller fra idretten er ingen hemmelighet. Dette fordi miljøet er selve grunnlaget for trivsel, mestring, motivasjon og det sosiale. For at barn og ungdom skal kunne finne idrett motiverende så er positive idrettsopplevelser avgjørende. I en studie gjennomført av Berntsen & Kristiansen (2018) så har de sett nærmere på miljøets påvirkning på frafall blant barn og ungdom. Noen av funnene deres var at *autonom motivasjon* («du er med på noe fordi du selv har lyst») (Berntsen & Kristiansen, 2018) var avgjørende for idrettsdeltakelsen. Kristiansen belyser at grunnen til dette er fordi dersom det ikke finnes et samsvar mellom miljøets og barnas/ungdommens innstilling til deltakelse, så vil ikke barna/ungdommen oppleve å være autonome (se begrepsavklaring) (Berntsen & Kristiansen, 2018). Med andre ord så vil dette si at dersom barna/ungdommen ikke opplever at det er de selv som bestemmer over egen deltakelse så vil dette føre til umotiverte deltakere (Berntsen & Kristiansen, 2018).

Som nevnt tidligere så er lav motivasjon muligens en av de viktigste grunnene til at barn og ungdom velger å slutte med organisert idrett, og dette er det flere grunner til. Berntsen forteller at «motivasjonen står i en utsatt posisjon dersom den typiske *ha det gøy*- innstillingen møter et idrettsmiljø som stort sett fokuserer på at alt handler om å bli best mulig og vinne (Berntsen & Kristiansen, 2018). Den organiserte idretten skal være meningsfull, og selvfølgelig er det viktig at deltakere ønsker å bli best mulig, men det betyr ikke at de som ønsker å delta på andre

premisser skal ekskluderes. Å gi et tilbud til alle deltakergrupper vil derfor være helt avgjørende for hvor motiverte deltakere man får (Berntsen & Kristiansen, 2018) (Gjerset et al, 2015).

4.0 Metode

Begrepet metode omhandler måten en går frem for å innhente data knyttet til den teoretiske virkeligheten. Når man skal gå frem å skrive en oppgave så er det i grunn to metoder som er gjeldende. Disse kalles kvalitativ metode (data i form av tekst) og kvantitativ metode (data i form av tall). Når og hvordan de skal brukes avhenger av hvilken type studie som skal gjennomføres.

4.1 Metodisk tilnærming

Før en velger ut hvilken forskningsmetode en ønsker å benytte seg av, så må en være klar over at begge metodene har både styrker og svakheter. Derfor vil et nøye gjennomtenkt valg av metode være gunstig før en går skikkelig i gang med en oppgave. Ofte så er det slik at valgt problemområde i stor grad vil være svært bestemmende for hvilken metode som egner seg best. Er man for eksempel ute etter å se på mengde eller på hva en større gruppe gjør så vil det gjerne lønne seg å bruke en kvantitativ forskningsmetode. Har man derimot som mål om å komme skikkelig i dybden på noe så kan det være bedre å gjennomføre en kvalitativ undersøkelse.

Når det kommer til valg av metodisk tilnærming for denne oppgaven så har en valgt å gjennomføre en litteraturstudie (se begrepsavklaring). Hvorfor en har valgt å gjennomføre en litteraturstudie er det flere årsaker til. For det første så var det egentlig planlagt å bruke forskningsmetoden intervju i metode delen fordi en egentlig ønsket å se på hva fotballtrenere mente om frafallsproblematikken i idretten. Dette måtte en dessverre gå bort fra grunnet at en stadig møtte på flere problemer underveis. Et av de gjeldene problemene var fordi at intervjuobjektene ikke hadde et passende tidsrom til å møtes. Basert på dette så konkluderte en med at en ikke ville ha mulighet til å fullføre oppgaven fordi ventetiden ville blitt for lang.

Denne «endringen» skulle derimot ikke være helt enkel heller. Å bytte metode underveis var en svært krevende prosess fordi mye av stoffet som allerede var skrevet ned var rettet mot en kvalitativ intervjustudie, og ikke en kvalitativ litteraturstudie. Etter noen dager med omjusteringer så fikk en derimot gjennomført de endringene som en følte var nødvendige for oppgavens gode struktur. Eksempler på noen av endringer som ble gjennomført var at en måtte avslutte intervjuguiden, og videre begynne å lete etter forskningslitteratur som skulle bli en del av resultatet for denne studien.

4.2 Prosedyre/Søkeprosess

Søkeprosessen i denne oppgaven har vært noe varierende. En har i hovedsak gjennomført noe mer systematiske litteratursøk i forhold til manuelle søk. Grunnen til dette er i hovedsak basert på at det ble gjennomført søk i forskjellige databaser. Hvorfor en velger å bruke flere databaser når en søker etter litteratur er fordi det ikke alltid er slik at man får opp de samme resultatene i databasene. Derfor lønner det seg å ha en bred søkeprosess slik at en klarer å dekke et større område som igjen fører til at flere studier blir sjekket for relevans.

Videre i prosessen ble det også forsøkt å ikke bruke alt for lange setninger, da heller korte og konkrete søkeord. Dette fordi en ønsket å sikre at kvaliteten på litteraturen var høyst relevant for eget arbeid. Skulle man inkludere for lange setninger så vil en øke sannsynligheten for å finne studier som ikke inneholder de inklusjonsteoriene som er satt for forskningsprosjektet. Dette vil da være svært problematisk fordi dataen i slike studier ikke vil kunne bidra til å løse oppgavens problemstilling i like stor grad.

Eksempel på hvordan et søk i Oria kunne se ut

The screenshot shows the Oria search interface. On the left, under 'Søkefiltre', there are four search lines, each starting with 'OG' and 'Alle felt' dropdowns, followed by 'inneholder' dropdowns and text input boxes containing the terms: 'Children', 'Dropout', 'Organized sports', and 'Youth'. On the right, there are three filter dropdowns: 'Materialtype' (set to 'Alle typer'), 'Språk' (set to 'Alle språk'), and 'Utgivelsesdato' (set to 'Alle år'). Below the search lines are two buttons: '+ LEGG TIL EN NY LINJE' and 'NULLSTILL'. At the bottom, a summary bar shows the search criteria: '→ Alle felt inneholder Children OG Alle felt inneholder Dropout OG Alle felt inneholder Organized sports OG Alle felt inneholder Youth'. To the right of this bar is an orange 'SØK' button with a magnifying glass icon, and a small grey box below it containing the text 'Organized sports'.

4.2.1 Inklusjon- og eksklusjonsteorier

- **Beskriv søkeord**

Søkeordene som er blitt brukt for å samle inn data til teorien er: «frafall», «organisert idrett» «dropout» «organized children´s & youth sports»

- **Valg av databaser**

Ser en på hvilke søkemotorer som ble tatt i bruk i denne studien så er det i hovedsak Google Scholar og Oria som har vært de sentrale databasene. Grunnen til dette er på bakgrunn av at en oppfatter dem som svært oversiktlige, de relativt enkle å bruke og fordi en har hatt flere gode opplevelser med bruken av disse gjennom tidligere oppgaver.

- **Hvilke inklusjonsteorier har du og hvorfor? Hvilke eksklusjonsteorier har du og hvorfor?**

Inklusjonsteorier	Eksklusjonsteorier
Frafall	Litteratur som <u>ikke</u> inneholder noen momenter om frafall knyttet opp mot barne og ungdomsidrett
Organisert idrett	Litteratur der frafall kun var en liten del av studien
Fotball	Studier som var eldre enn 1990
Barne og ungdomsidretten	Senioridrett/elitefotball
Motivasjon i idrettssammenheng	
Både norske og utenlandske studier	

- **Hvorfor har du nettopp valgt disse inklusjonsteoriene? Og hvorfor er det ting du velger bort?**

Når det kommer til valg av inklusjonsteorier så er det viktig for meg at litteraturen som faktisk har relevans for oppgaven blir inkludert. Grunnen til dette er fordi en ikke ønsker å gjøre problemområdet større enn nødvendig. Inklusjonsteoriene baseres også i stor grad ut fra egne interesser da det er fotball og organisert idrett som står meg nærmest.

Det vil også være slik at det er enkelte momenter som må holdes utenfor i slike studier. For min egen del så er det viktig at litteratur som ikke oppfyller inklusjonskravene blir holdt utenfor. Dette fordi det kan gjøre mer oppgavens tema for bredt og dermed føre til at problemstillingen ikke blir besvart. Derfor har en valgt å avgrense oppgaven med for eksempel å ikke inkludere artikler som blant annet er publisert før 1990 grunnet at fordi en ønsker i hovedsak å se på hva den nyere forskning har funnet ut om det valgte problemområdet.

4.2.2 Andre elementer ved søkeprosessen som en viktig å belyse

- Underveis i søkeprosessen så merket en at det var svært mye forskjellig data å velge mellom. En grunn til dette var at det tydeligvis var relativt mye forskning gjennomført innenfor området fra tidligere. Dette førte til at en måtte gå systematisk inn i hver enkelt av de studiene som en oppfattet som aktuelle og deretter lese grundig gjennom hva studien faktisk hadde funnet ut. Det viste seg at dette skulle være en relativt krevende prosess fordi flere av studiene var skrevet på et litt «tungt språk» (se begrepsavklaring).

4.3 Forskningsetiske retningslinjer

Forskningsetiske retningslinjer er viktig å ta stilling til når en skal gjennomføre en studie som dette. Dette fordi mye av informasjonen som kreves for å bygge opp et eget arbeid vil komme fra andres forskning og da må en henvide til deres arbeid. Viktigheten av å kunne vise til kilder er helt avgjørende for at stoffet som blir produsert skal kunne forsvares.

4.4 Reliabilitet og validitet

Validitet er et viktig begrep innenfor forskning. Det defineres gjerne som «i hvilken grad man ut fra resultatene av et forsøk eller en studie kan trekke gyldige slutninger om det man har satt seg som formål å undersøke» (Dahlum, 2021). I dette tilfellet så vil det da altså være viktig at den dataen som blir hentet inn fra litteratursøkene er relevant i forhold til valgt problemområde. Hvis ikke dataen tilfredsstillende kravene som forventes i forhold til valgt problemområde så kan en sette spørsmål om dataen faktisk er valid.

Reliabilitet er også et viktig begrep innenfor forskning. Det brukes for å gi oss en forståelse av hvorvidt målingene/undersøkelsene er pålitelige eller ikke (Svartdal, 2020).

For å sikre at dataen faktisk er relevant så vil det lønne seg å være kritisk til det man leser og også gjerne etterprøve dataen for å se om det faktisk stemmer.

4.4.1 Eventuelle feilkilder

Et sentralt moment for det å gjennomføre undersøkelser vil være at det kan oppstå mulige feilkilder. Feilkilder kan beskrives som et slags begrep som mulig kan gjøre at resultatene avviker fra det man selv hadde ønsket/forventet. I kvalitativ forskning så vil feilkilder spille en viktig rolle om hvorvidt resultatene blir brukbare eller ikke (er undersøkelsen reliabel?). Et

vanlig eksempel på feilkilder innenfor kvalitativ forskning kan være at når en for eksempel gjennomfører et intervju som metode så må en nesten regne med at forskjellige ting kan oppstå underveis. Eksempler på dette kan være overdøvende støy fra utsiden som kan være med å påvirke lydopptakets kvalitet, at intervjuobjektene opplever enkelte av spørsmålene som «støtende» og dermed ikke velger å svare, eller at informanten ikke er konsentrert nok til å gjennomføre intervjuet på en ordentlig måte (Dalland, 2012).

Dette vil også være gjeldene for all den informasjonen man innhenter fra ulike databaser. Man kan ikke alltid være sikker på at den dataen som man leser er troverdige kilder. Derfor er det viktig at man er kritisk til informasjonen som blir samlet inn fordi feilkilder kan være med på å påvirke reliabiliteten til undersøkelsen.

5.0 Resultater

5.1 Studie 1

- Tittel: *Orker ikke, gidder ikke, passer ikke? Om frafallet i norsk idrett (2005)*
- Forfatter: **Ørnulf Seippel**
- Formål: Professor ved Norges idrettshøyskole Ørnulf Seippel har utarbeidet en artikkel der han har som mål om å se på utviklingen av aktiviteten blant medlemmer i norske idrettslag over en periode på fire år. Han utyper at dersom en ønsker å få et godt grep på denne utviklingen så er det viktig at man klarer «å se at det man ofte omtaler som frafall er en prosess som både kan omfatte endringer i medlemskap, fysisk aktivitet og sosial deltakelse», altså at frafall ikke er en ting alene, men flere (Seippel, 2005). Selve hovedmålet for studien er at «den skal kunne bidra til et mer sammensatt og nyansert innblikk (da både teoretisk, men også empirisk) i det mer omfattende temaet som en vanligvis omtaler som idrettens frafall» (Seippel, 2005).
- Metode: Metoden som Ørnulf Seippel har brukt i denne studien er en kvantitativ metode. Dette kan en se grunnet at han har hentet inn dataen gjennom et spørreskjema (se begrepsavklaring) der noen av spørsmålene kunne se ut slik: «Kryss av ja/nei om du har sluttet i Arendal og Omegn Golfklubb eller kryss av fra 1-4 om grunner til å være mindre aktiv i et idrettslag» (se spørreskjema - Seippel, 2005). Når Seippel har gått frem for å skrive denne artikkelen så har han tatt i bruk data som har sitt utgangspunkt fra en undersøkelse gjennomført i 1999/2000. Han belyser at «den gang så ble det trukket et tilfeldig utvalg av medlemmer fra norske idrettslag» (Seippel, 2005). På den tiden så var det 1646 respondenter som besvarte spørreskjemaet som de fikk tilsendt, og disse respondentene ble igjen brukt da det samme spørreskjemaet ble sendt ut igjen i mars 2004.

Det skulle dermed vise seg at det skulle oppstå noen problemer underveis med en slik undersøkelse. For det første så var det slik at flere av de totalt 1646 respondentene som fikk spørreskjemaet den andre gangen ikke svarte. En måtte derfor purre to ganger på enkelte forteller Seippel (Seippel, 2005). Videre så kunne han fortelle at siden særlig den aldersgruppen som ble dekket av hans utvalg gjerne flytter på seg i løpet av fire år, så fikk en hele 289 spørreskjemaer i retur fra posten (dette basert på ukjente adresser

osv.) (Seippel, 2005). Han forteller også at 26 skjemaer ble returnert som ubesvarte. Alt i alt så var det totalt 1024 respondenter som svarte på begge undersøkelsene noe som gav en svarprosent på 62%. Seippel utdyper at han er svært fornøyd med svarprosenten og da særlig utfra hvilket utvalg som var inkludert.

- Resultater: Etter fire år med en del forskning knyttet opp mot dette prosjektet så har Seippel kommet opp med følgende resultater. «Det viser seg at etter fire år så sier hele 34 % av de som var med i et idrettslag at de ikke lenger er medlem av det idrettslaget de var medlem av tidligere» (Seippel, 2005). Videre så kunne man se at nærmere halvparten disse hadde sluttet helt/eller delvis med organisert idrett. Seippel viser videre til at undersøkelsen har funnet ut at 14% oppgir at der er mer aktive, 43% forteller at de er omtrent på samme aktivitetsnivå, 20% er mindre aktive og at 23% er mer *passive medlemmer* (se begrepsavklaring) (Seippel, 2005).

Resultatene av spørreskjemaet viser også til at det er flere forskjellige grunner til at medlemmer av Norske idrettslag velger å slutte med idrett. Eksempel på noen av disse var at man ble skadet, at det ikke var et tilfredsstillende tilbud i klubben lenger, fikk andre interesser, venner sluttet, manglende økonomi, det var ikke nok tid og at det ikke var gøy lenger (Seippel, 2005).

- Konklusjon: Ørnulf Seippel konkluderer med at idrettens generelle frafall i størst grad er et problem dersom det går ut over da gjerne barn/ungdoms helse og sosiale liv (Seippel, 2005). Det viktigste er at barna/ungdommen får være med å bestemme selv hva de ønsker å være med på. Foreldre, trenere, venner og lærer skal ikke ta valgene for dem.

5.2 Studie 2

- Tittel: *Socio-ecological predictors of participation and dropout in organised sports during childhood (2014)*
- Forfattere: **Stewart A. Vella, Dylan P. Cliff & Anthony D. Okely**
- Formål: Vella et al. (2014) referer til Janssen & LeBlanc (2010) og Eime, Young, Harvey, Charity & Payne (2013) som begrunner at deltakelse i organisert idrett i barne-

og ungdomsårene gir viktige fordeler for fysisk, psykologisk og sosial helse. Med andre ord at det sosiale miljøet er viktig innenfor barne- og ungdomsidrett er det liten tvil om. Formålet med denne studien gjennomført av Vella et al. (2014) er at de ønsket å se på hvorvidt det sosiale miljøet er avgjørende for både deltakelse i organisert idrett, men også frafall fra organisert idrett hos et utvalg Australske barn.

- Metode: Metoden som er brukt i denne studien er en longitudinell metode (se begrepsavklaring) der data har blitt hentet inn fra observasjoner av australske barn i 8års alderen. Det ble brukt et to-trinns prøvetakingsdesign der Australske postnummer var den primære enheten (her ble det både valgt by adresser og landlige adresser). I den sekundære enheten så plukket Medicare (se begrepsavklaring) ut tilfeldige barn fra disse postnummerne. Databølge 1 hadde sin oppstart i 2004 og data ble samlet inn annethvert år etterpå (Vella et al. 2014).
- I studien så ble totalt 4042 barn i denne alderen (SD= 0,44) inkludert og det var i alt 24 måneders mellomrom mellom de såkalte "bølgene" (totalt 4) eller observasjonene om en vil. Under observasjonene så ble de sosiale miljø prognosene rapportert inn av både lærere og foreldre, mens de kognitive og helsemessige målingene ble gjort av fagkyndige folk (Vella et al., 2014). Alle prognosene som ble gjort ble gjennomført ved 8 års alderen og ble senere brukt til å måle deltakelse og frafall innen 10 års alderen.
- Resultater: Totalt i studien så var det et samlet utvalg på 4164 deltakere som overførte data til bølge 4 av LSAC-studien (se begrepsavklaring). Av disse 4164 deltakerne så var det derimot bare totalt 4042 (97%) som hadde en fullstendig idrettsdeltakelsesdata for både bølge 3 og 4 samt at de ble inkludert i analysene som ble gjennomført. Deltakere med fullstendig data i bølge 3 og 4 på (n=122) viste til at det var større sannsynlighet for at man gjerne hadde en forelder som var eldre, gjerne av høyere utdanning eller at en bare hadde engelsk som hovedmål (Vella et al. 2014).

Resultatene som Vella et al. (2014) viser til at syv ulike variabler (kjønn, færre personer i husholdningen, høyere inntekt, at språket hjemme i huset er engelsk, høyere utdanning hos foreldre, at barna har blitt introdusert for en sportsbegivenhet og tilgang til en idrettslærer på skolen) for barn i 8års alderen kunne bidra til å positivt forutsi deltakelse i organisert idrett ved 10 års alderen. Et eksempel på dette vil være at dersom en ser på

tabell 2 så vil en kunne se forskjeller mellom urfolk og vanlige barn (større frafall i prosent). Videre så kunne man også se at det var fire variabler som kunne forutsi frafall innen 10 års alderen og disse var: lav inntekt i familien, ikke-engelsk språklig familie, lavere utdanning hos foreldre og barn som ikke hadde blitt introdusert for en sportsbegivenhet (Vella et al., 2014).

- Konklusjon: Det viser seg at det er flere ting som er viktig for å kunne forutsi barns deltakelse innenfor organisert idrett. Vella et al. (2014) viser til at selve samspillet mellom barnets kjønn, kultur, økonomi og foreldrestøtte er avgjørende faktorer på hvorvidt barnet/ungdommen fortsetter med idrett eller ei. Vella understreker også viktigheten av at fremtidig forskning på området er kritisk til valg av utvalg grunnet de store forskjellene mellom den såkalte «high risk group» (dette inkluderer jenter, barn med lavere sosial økonomi, minoritetsbakgrunner og lav foreldrestøtte) (se begrepsavklaring) og "vanlige" barn. Vella et al. (2014).

5.3 Studie 3

- Tittel: *A systematic review of dropout from organized sport among children and youth (2015)*
- Forfattere: **Jeff Crane & Vivienne Temple**
- Formål: Forfatterne Crane & Temple (2015) har utarbeidet en studie der de skal forsøke å gi en systematisk gjennomgang av frafall fra organisert idrett blant barn og ungdom. Hovedgrunnen til dette er fordi de ønsker å se om det er enkelte ting som går igjen når det kommer til frafall blant barn og ungdom. I introduksjonen kan en blant annet lese om hvilken rolle sport/idrett kan ha på utviklingen av psykologisk og sosialt velvære, hva som er med på å trigge motivasjon hos deltakere og til slutt enkelte momenter som kan være med på å påvirke frafallet i idretten (Crane et al. 2015).
- Metode: Metoden som er brukt i denne studien er i hovedsak en litteraturstudie (kvalitativ metode). Det ble i alt gjennomført søk i fem forskjellige databaser for å finne artikler som kunne bidra til informative resultater og disse var: Academic Search Complete, ERIC, MEDLINE, PsycINFO og SPORTDiscus. Crane et al., (2015) oppgir at det første søket de gjennomførte ga hele 557 studier, men at bare 43 av dem oppfylte

de satte utvalgsriteriene (1. At forskningen var empirisk, 2. At fokuset på frafallet var utelukkende på barn og/eller ungdom mellom 5 og 19 år, 3. At frafall eller intensjon om å droppe ut ble vurdert, 4. At selve konteksten handlet om idrett/sport.) (Crane et al. 2015).

Videre om studiene som ble brukt så belyser Crane et al., (2015) at de fleste studiene ble gjennomført i Europa (n 1/4 23) og Nord-Amerika (n 1/4 17). Idrettene som var gjeldene i de fleste studiene var i hovedsak Fotball, basketball, svømming og gymnastikk. En fikk også vite at store deler av deltakerne var hannkjønn (hele 89%). Studier som inkluderte begge kjønn viste også en høyere deltakelse fra hannkjønns side (59%). De fleste av studiene fokuserte også utelukkende på ungdom (n 1/4 24) (Crane et al. 2015).

Selve "rammeverket" for denne studien er å bruke en teori om fritidsbegrensninger (eller Leisure constraints theory - se begrepsavklaring) som veiledning for å analysere de gjenværende artiklene (Crane et al. 2015). Dette var nødvendig for å kunne finne ut om artiklene kunne brukes eller ikke. Videre i metodedelen så belyser Crane et al., (2015) gjennom (Jackson, 1997) som forteller at fritidsbegrensninger blir sett på som viktige faktorer som er med på å hemme eller forby deltakelse i fritidsaktiviteter.

- Resultater: Når det kommer til resultatene for denne studien så er det flere ting som har kommet frem. For det første så viser det seg at personer som deltar i en form for organisert idrett har større sannsynlighet for å ha høyere nivåer av fysisk aktivitet enn de som ikke gjør det og at disse synker gjerne fra barndommen til de tidlige ungdomsårene (Crane et al. 2015). Disse funnene er med på å styrke antydningene til at barn/ungdom blir utsatt for andre prioriteringer enn idrett underveis i barne- og ungdomsårene.

For det andre så belyser Crane et al., (2015) at blant annet press fra familie, trener eller venner er stor bidragsyter til at barn og ungdom vender seg bort fra idretten. Grunnen til dette var fordi barna/ungdommen følte et press for å "tilfredsstille" de ytre faktorene (familie, venner og trener).

For det tredje og kanskje det aller viktigste som nesten samtlige av studiene som ble analysert velger å trekke frem viktigheten av at idretten skal være en arena for sosial hygiene. Viktigheten av å kunne ha det gøy mens man utøver idrett kan ikke presiseres

nok (Crane et al. 2015). Dette henger særlig sammen med de største funnene gjort knyttet opp mot frafall i studien. Her var det særlig 2 dominerende faktorer som skilte seg ut og dette var deltakernes egen oppfattelse av deres fysiske idrettskompetanse og deres egen glede av idrett (Crane et al. 2015).

- Konklusjon: Crane et al., (2015) viser til at Leisure constraints theory antyder at en vellykket forhandling av mellommenneskelig, intrapersonlig og strukturelle begrensninger er nødvendig for deltakelse i ulike fritidsaktiviteter (og organisert idrett). Det nevnes at det vil være typisk for en person som deltar i en aktivitet å etter hvert begynne å vurdere sine egne erfaringer og deretter gjøre et valg om egen fremtidig deltakelse (Crane et al. 2015).

Crane et al., (2015) konkluderer til slutt med at det å kunne overvinne typiske intrapersonlige begrensninger vil være avgjørende for deltakelsen i idrett. Her nevnes det videre at idrettslagene har en lang vei å gå dersom de skal klare å beholde deltakerne lengere i den organiserte idretten grunnet at idretten ikke er like tilrettelagt for alle individer. Her finner man faktorer som manglende kunnskap hos trenere, pressende foreldre, manglende fokus på det sosiale og til slutt for stort fokus på konkurranse (Crane et al. 2015).

5.4 Studie 4

- Tittel: *Ulikhet i rekruttering og frafall i den organiserte idretten i Trondheim (2015)*
- Forfattere: **Tone R. Myrli & Ingar Mehus**
- Formål: «Organisert idrett blir trukket frem som en verdifull arena i en rekke sammenhenger, og anses som viktig for barn og unges oppvekst. Likevel vet vi at idretten har vanskelig for å leve opp til målsettingen om *idrett for alle*» (Myrli & Mehus, 2015). Basert på dette sitatet så vil det være nødvendig å se på om det finnes eventuelle skjevheter knyttet til blant annet rekruttering og frafall blant barn og ungdom. Artikkelen som Myrli et al., (2015) har utarbeidet har som hovedformål å undersøke ungdommens ulikhet når det kommer til idrettsdeltakelse knyttet opp mot variablene: kjønn, etnisk bakgrunn og sosioøkonomisk status.

- Metode: Myrli et al., (2015) har i denne studien benyttet seg av data som tidligere har blitt samlet inn av Trondheim kommune i 2009. Formålet med denne dataen var å kartlegge hvorvidt enkelte variabler kunne ha betydning for ungdoms levekår og livsstil i forhold til idrettsdeltakelse i Trondheim kommune. Dataen som er brukt i studien er samlet inn gjennom et elektronisk spørreskjema (kvantitativ studie) der noen av spørsmålene til deltakerne kunne være: «Er du eller har du vært med i noen av følgende foreninger, klubber og lag?», er din far født i Norge?», eller «hvor lang utdanning har din mor/far?» (Myrli et al., 2015). Det var i hovedsak elever på første og andre trinn på videregående skoler (11 offentlige skoler) som har svart på spørreskjemaet, og undersøkelsen pågikk rundt 4 uker. Det var i alt 5038 elever som deltok (2620= 1 klasse, 2418= 2 klasse). Svarprosenten blant elevene var på totalt 51,3% (47% = 1 klasse, 55,9% 2 klasse) som utgjør omtrent 2579 elever, hvor 47,4% av dem var jenter (Myrli et al., 2015). Myrli et al., (2015) presiserer derimot i analysen at det kun ble inkludert respondenter som hadde svart på alle de relevante variablene og dette gav et antall på (N=1907).
- Resultater: Når det kommer til selve resultatene av denne studien så viser det seg at de utvalgte variablene er med på å påvirke både idrettsdeltakelsen og frafallet blant barn og unge. Her kan man for eksempel starte med å se på at gutter har en større sjanse enn jenter til å bli rekruttert til idretten (OR=1,61 - tabell 2) (Myrli et al., 2015). Noen av grunnene til dette er blant annet at gutter gjerne operer med det man kan kalle for doble medlemskap i flere forskjellige idretter, eller at gutter gjerne starter tidligere med idrett som gjør at de får et nærmere forhold til den organiserte biten av idretten.
- Resultatene viser også at etnisk bakgrunn har stor påvirkning på hvorvidt man deltar i idrett eller ei. Tabell 2 viser at majoritetsungdom har vesentlig høyere sjanse for å bli rekruttert til organisert idrett sammenlignet med minoritetsungdom (OR=3,89) (Myrli et al., 2015). For å sette ting i perspektiv så belyser Myrli et al., (2015) gjennom et eksempel at en gutt med majoritetsbakgrunn, som kommer fra en familie der både mor og far har høy utdanning og høy økonomisk kapital. I et slikt eksempel så vil resultatene i studien vise til at det er nærmere 95% sannsynlig art gutten blir rekruttert til den organiserte idretten. Dersom en bruker det samme utgangspunktet for en jente så synker prosenten ned til nærmere 91% (Myrli et al., 2015). Snur en derimot om på dette eksemplet og bruker en gutt og en jente med minoritetsbakgrunn så får vi et helt annet

svar. Her vil jentas rekrutteringssannsynlighet synke til 73%, mens for guttens del så vil den gå ned til 81% (Myrli et al., 2015).

- Konklusjon: Det er flere ting som Myrli et al., (2015) kan konkludere med i denne studien. For det første så viser at det ikke finnes så store forskjeller på kjønn med majoritetsbakgrunn og høy sosioøkonomisk status når det kommer til rekruttering i organisert idrett. Forskjellene her ligger i den etniske bakgrunnen og den er ganske klar. Nærmere 20% på jentesiden og nærmere 15% på guttesiden. For det andre så viser det seg også at dersom en har familie med høyere sosioøkonomisk status, så vil en ha et mye bedre grunnlag til å bli introdusert for organisert idrett. Dette skyldes mulig at disse foreldrene høyst sannsynlig har drevet med idrett selv og at foreldrene har *råd* til å sende barna på idrettslige arrangementer. Myrli et al., (2015) kan dermed konkludere med at det finnes store forskjeller i rekrutteringen av barn og ungdom i den organiserte idretten i Trondheim kommune.

5.5 Studie 5

- Tittel: *Deltagelse og frafall i ungdomsidretten (2012)*
- Forfatter: **Line S. Reitlo**
- Formål: «I løpet av ungdomsårene synker andelen aktive i den organiserte idretten betraktelig. Norges idrettsforbund ønsker at ungdom deltar i idretten lengst mulig, og anser derfor frafall blant ungdom som en av idrettens største utfordringer» (Reitlo, 2012). Forfatteren belyser at selve målet med denne rapporten er at hun ønsker å gi en forståelse om hvorfor ungdommen velger å bli i idretten eller ikke. Det har derfor blitt gjennomført ulike litteratursøk i forskjellige databaser etter tidligere forskning som tar for seg ungdommens opplevelse av den organiserte idretten.
- Metode: Når det kommer til valg av metode for denne rapporten så har forfatter valgt å bruke en kvalitativ metode i form av litteratursøk. Det ble i alt gjennomført søk i 5 forskjellige databaser og disse var: SPORTDiscus, Isi Web of Science, Google Scholar, Bibsys og Pubmed. Søkeordene som ble brukt i søkene var nokså gjentakende (eksempel på søkeord: frafall, dropout, participation, sport, football, handball) og det ble gjennomført søk både på norsk og engelsk.

- Resultater: Resultatene som Reitlo (2012) har funnet viser først og fremst at ungdommens idrettsdeltakelse blir påvirket av flere faktorer der både eksterne og interne er gjeldende. Når det gjelder de interne faktorene så trekker Reitlo (2012) frem at selve betydningen av idrettslige ferdigheter, deltakeres forhold til trener og venner og til slutt selve konkurranseaspektet med idretten er helt avgjørende for hvorvidt ungdommen trives i den organiserte idretten eller ikke. For det første så vil det være slik at barn/ungdom deltar i idretten av sosiale årsaker. De vil gjerne være der vennene er og da er det ikke noen automatikk at de vil trives der bare fordi vennen deres gjør det. Her må en derimot ta til betraktningen at man faktisk må like det man holder på med og ikke bare gjøre det fordi man skal være sosial selv om det også er viktig. Dette kan en se på når Reitlo (2012) blant annet referer til (Andersen, 2010; Seippel, 2005) som begge har konkludert med at frafallet blant barn og ungdom stort sett henger sammen med at de ikke har det særlig gøy lengre når de deltar, med andre ord de har mistet motivasjonen.
- Man ser også flere de samme signalene når man ser på hva Reitlo (2012) funnet ut om de eksterne faktorene. Dette er faktorer som holdes utenfor idretten, men som likevel har en stor påvirkning på den. Eksempler på slike faktorer er betydningen av skolen og foreldre for å nevne noen forteller Reitlo (2012). At disse eksterne faktorene har en påvirkning på deltakelse og frafall i idretten er det liten tvil om. For det første så blir foreldre sett på som viktige støttespillere når det kommer til det å utøve idrett. Å ha folk på sidelinjen som er der som støtte er viktig for å bevare motivasjonen til utøverne. Det som derimot kan trekkes frem som et negativt aspekt med idrettsdeltakelse og foreldre er økonomi og utdanning. Reitlo (2012) viser til (Telama, Laakso, & Yang, 1994; Yang, Telama, & Laakso, 1996) som har sett på hvilken betydning foreldres utdanning og økonomi har å si. Funnene viser at barna/ungdommen som kommer fra en mer velstående familie har mye høyere sannsynlighet for å drive på med organisert idrett og ikke minst holde på lengre (Reitlo, 2012).
- Konklusjon: Det er lett å se at det er flere grunner til at barn/ungdom både faller fra idretten, men også deltar i idretten. «Til tross for at det derimot eksisterer dokumentasjon av ungdoms opplevelse av idretten, er forskningen på flere områder mangelfull» (Reitlo, 2012). Reitlo (2012) viser til selve variasjonene mellom valg av

ulike idrettsgrener er lite utforsket og derfor vil det være vanskelig å vite hvor frafallet er størst. Man kan derimot tenke seg at frafallet er høyest i fotballen, men dette vil derimot bare være en spekulasjon grunnet at dette er idretten i Norge med høyest deltakerrate. Reitlo (2012) kan konkludere med at de eksterne og de interne faktorene har en påvirkning på barnets/ungdommens deltakelse i idretten, men at det kreves enda mer forskning på området om *selve opplevelsen av idretten*. Det etterlyses også mer informasjon om hva som faktisk skjer innad i hver idrett og ikke generelt.

5.6 Studie 6

- Tittel: *Time-use and environmental determinants of dropout from organized youth football and tennis (2018)*
- Forfattere: **Ineke Deelen, Dick Ettema & Carlijn B. M. Kamphuis**
- Formål: Det er flere grunner til at barn/ungdom dropper ut fra organisert idrett. Manglende motivasjon og andre prioriteringer er noen av faktorene som særlig skiller seg ut når det kommer til frafall blant barn og ungdom i organisert idrett. Deelen, Ettema & Kamphuis (2018) viser derimot til at tidsforbruk og andre miljømessige faktorer også kan ha stor påvirkning på deltakelsen i idretten. Deelen et al., (2018) belyser at dette er faktorer som gjerne har blitt litt oversett og glemt. Formålet med denne studien er derfor å undersøke hvorvidt enkelte endringer i tidsbruk og selve karakteristikken rundt det fysiske miljøet er med på å påvirke frafallet i både fotball og tennis blant ungdom (Deelen et al., 2018).
- Metode: Som metode for denne studien så har det blitt gjennomført et kvantitativt design. Dette kan en se utfra at dataen som har blitt brukt ble samlet inn via enkelte nettbaserte undersøkelser der ungdom fra fotball- og tennisklubber ble inkludert. Selve innsamlingen av data for de som drev med fotball ble gjennomført med et års intervaller og pågikk mellom mai/juni 2015 og juni 2016. De som drev med tennis, gjennomførte innsamlingen mellom desember 2015 og mai 2016. Det ble valgt ut 10 000 tilfeldige ungdommer fra disse idrettene og de utvalgte ungdommene befant seg i alderen 13-21 år. Gjennomsnittsalderen lå på 16,5 (SD = 2,5 - se tabell 1). Deelen et al., (2018) belyser at grunnen til de valgte å fokusere på nettopp denne alderen var selve potensialet med

de valgte variablene tidsbruk og miljømessige endringer (bytte av skole, flytting grunnet studier og større reiseavstand).

- På bakgrunn av at flere av deltakerne var under 18 år gamle så var det en nødvendighet å få skriftlig samtykke fra foreldre om deltakelse på prosjektet. Deelen et al., (2018) forteller at etter at foreldres samtykke hadde blitt godkjent så satt de igjen med totalt (N= 2555) respondenter som fullførte undersøkelsene. Svarprosenten viste varierende resultater der fotballmedlemmer gav 10,1%, ikke-fotballmedlemmer gav 3,5%, tennismedlemmer gav 6% og til slutt ikke-tennismedlemmer gav 6,4% (Deelen et al., 2018).
- Resultater: I resultatene kommer det blant annet frem at det ble funnet ulike kjønnsforskjeller i både type idrett, men også frafallstatus. Deelen et al., (2018) viser til at det var hele 80% mannlige fotballmedlemmer og nærmere 40% kvinnelige fotballfracfall. For tennis derimot så var frafallet på rundt 27% og dette forklares med at ungdommen som drev med tennis ofte kommer fra en familie hvor høy sosioøkonomisk status er vanlig (Deelen et al., 2018). Det som en derimot må merke seg er blant annet at tennisspillerne hadde en del lengre reisevei (SD = 16,2 - 6km) enn selve gjennomsnittet som hadde (SD = 11,2 - 3,9km). Dette styrker inntrykket av den sosioøkonomiske statusen til tennisspillerne enda mer med tanke på hvor mye de er villig til å legge ned for å drive med sin idrett.
- Bytte av skole samt forflytning skulle også vise seg å ha en påvirkning på frafallet og deltakelsen blant deltakerne. Det viste seg nemlig slik at dette var den desidert viktigste prediktoren for frafall i tennis, mens den derimot ikke var like gjeldende for fotball. Mye av grunnen til dette ligger nok i at ungdommen har et ulikt aktivitetsmønster samt at det gjerne ikke er like stor tilgang på tennisklubber i motsetning til fotballklubber belyser Deelen et al., (2018). Et eksempel på et annerledes aktivitetsmønster er at tennisspillerne brukte vesentlig mer tid på lekser og skole enn hva fotballspillerne gjorde.
- Konklusjon: Etter å ha studert resultatene så kommer det frem flere konklusjoner. For det første så viser det seg at faktoren om frafall var forskjellig mellom tennis og fotball. Dette begrunnes først og fremst med at disse idrettene tiltrekker forskjellig type ungdom

og at det derfor vil det være en naturlig forskjell (Deelen et al., 2018). Til slutt så nevnes det at dersom en ønsker å holde ungdommen lengre i organisert idrett så er det 4 punkter som er gjeldende og disse er: 1. at fleksibilitet tilbys 2. inkludere sosiale aktiviteter som en del av treningen 3. være oppmerksom på at alle utøvere gjerne har egne behov og preferanser 4. å kunne oppmuntre til at idrett kan gjennomføres utenom den organiserte idretten (Deelen et al., 2018)

6.0 Diskusjon

6.1.1 Utvalg

Når det kommer til utvalget for de resultatorienterte studiene så kommer det frem at disse er svært forskjellige. Fire av de totalt seks valgte studiene har et utvalg som inneholder *deltakere*, mens de to resterende studiene er bygget opp som review studier Reitlo, (2012) & Crane et al., (2015). For de fire studiene som hadde valgt å involvere deltakere så var det i grunn store forskjeller på utvalgsstørrelsen blant dem. Eksempel på dette er: Deelen et al., (2018) = utvalg på 2555, Myrli et al., (2015) = utvalg på 1907, Vella et al., (2014) = utvalg på 4042 og til slutt Seippel (2005) som har et utvalg på 1024 deltakere.

Basert på at utvalget er forskjellig så kan det muligens være med å påvirke sammenligningen av dem. Å ha et forskjellig utvalg gir oss både fordeler og ulemper. Noen av fordelene med å ha et forskjellig utvalg er først og fremst i dette tilfellet at man kan få et inntrykk av hva flere forskjellige deltakere opplever, man kan få et større overblikk og ikke minst gå enda bredere/dypere i det man ønsker å undersøke. Når det kommer til ulemper så kan eksempler på dette være at man gjerne opplever resultatene litt rotete (at man gjerne må lese litt nøyere mellom linjene for å kunne trekke fornuftige slutninger) og det kan fort bli for mye ulik data å holde styr på.

6.1.2 Metode

Metoden som er brukt i de ulike studiene er i likhet med utvalget i avsnittet over også forskjellig. Det er gjennomført brukt av en kvantitativ tilnærming i fire av studiene (Deelen et al., 2018., Myrli et al., 2015., Vella et al., 2014., Seippel, 2005), mens de to resterende studiene har en kvalitativ tilnærming (Reitlo, 2012., Crane et al., 2015). Å ha forskjellige tilnærminger til forskning vil sannsynligvis øke muligheten for at resultatene og konklusjonene blir noe ulike. I dette tilfellet derimot så er det ikke tegn til noen stor påvirkning på resultatene da funnene i artiklene har flere likhetstrekk. Et eksempel på dette er blant annet at alle artiklene er relativt samstemte om at miljøet har en eller annen påvirkning på frafall og deltakelse i organisert barne- og ungdoms idrett.

6.1.3 Samsvar med teori

Når det kommer til hvorvidt resultatene og konklusjonene i artiklene samsvarer med teorien som er lagt frem så kommer det tydelig fram at flere av artiklene gjør dette på flere punkter.

For det første så kan en blant annet se at både Seippel (2005), Vella et al., (2014), Crane et al., (2015) & Reitlo (2012) viser til at organisert barne- og ungdomsidrett skal handle om å ha det gøy, være sosial og ikke minst oppleve mestring. Dette er momenter som er svært viktige for å kunne holde barn og ungdom i idretten lengst mulig. Her kan man trekke inn blant annet at både Berntsen et al., (2018) & Gjerset et al., (2015) poengterer viktigheten av å kunne gi et tilfredsstillende tilbud til alle deltakergrupper.

Videre så må en også trekke fram de to faktorene som Bakken (2019) mener er avgjørende for frafall i den organiserte idretten. Disse er som nevnt tidligere: tidspress og manglende motivasjon. Reitlo (2012) belyser blant annet i sin studie at økende konkurransefokus er en stor pådriver til økt frafall. Dette vitner til at idretten ikke legger til rette for de som ønsker å være deltaker på et sosialt grunnlag og dette kan videre føre til manglende motivasjon hos flere av deltakerne. Når det kommer til tidspress derimot så forteller Deelen et al., (2018) at unge tennisspillere brukte mer tid på lekser og skolearbeid enn hva fotballspillere gjorde. Dette medførte at frafallet blant tennisspillere økte grunnet at de ikke klarte å kombinere aktivitetene. Dette viser tydelig at miljøet er med å påvirke frafallet i idretten.

Venner, tilhørighet til idretten og idretts glede trekkes også frem som viktige elementer til hvorfor å drive med idrett. Seippel (2005), Crane et al., (2015) og Reitlo (2012) har i sine studier alle kommet frem til slutninger som nevner disse elementene. Seippel (2005) nevner blant annet at flere av deltakerne i hans studie sluttet eller byttet idrett fordi venner sluttet, og fordi det ikke var gøy lengre. Noe av det samme kan en også se i studien til Crane et al., (2015) som viser til at venner og familie er en stor bidragsyter til at barn/ungdom vender seg bort fra idretten. Han forteller videre at grunnen til dette er trolig fordi man har en svirrende tanke om at man skal tilfredsstillende andre over seg selv (Crane et al., 2015). Reitlo (2012) har valgt å trekke frem at venner er en avgjørende faktor for at barn/ungdom skal kunne trives i idretten. Dette trolig fordi de fleste barn og unge er idrettslige aktive grunnet det sosiale miljøet i idretten.

En ting som derimot ikke så tydelig frem i det teoretiske perspektivet er den sosioøkonomiske statusen blant barna og ungdommen. Mye av grunnen til dette er nok særlig fordi teorien er såpass generell at den ikke har nådd dette området. Det viser seg nemlig at både økonomi og utdanning blant foreldre er viktige bidragsytere til hvorvidt barn/ungdom blir introdusert med organisert idrett eller ei. For eksempel så viser både Reitlo (2012), Myrli et al., (2015) og Vella et al., (2014) at sosioøkonomisksterke familier har lettere for å kunne introdusere barn/ungdom

til idretten enn hva sosioøkonomisksvake familier kan. Noen av grunnene til at det er slik er trolig fordi de sosioøkonomisksvake familiene hverken tar seg råd til å sende barnet deres på trening eller at de ikke har noen erfaring med dette fra egen barndom/ungdomstid.

6.1.4 Kildekritikk og svakheter ved studiene

Å være kritisk til den dataen man finner på internettet er viktig. Dersom man ikke er det så er sannsynligheten for at man får et ikke-utfyllende resultat mye høyere. For eksempel så kan man aldri vite helt sikkert at det man leser på internett er reliabelt før man har sjekket det opp. Dette begrunnes med at det er flere uautoriserte personer som kan publisere egne artikler på nettet og derfor må man alltid sjekke opp om stoffet er reliabelt eller ikke.

Når det kommer til denne oppgavens utvalgte artikler, så har en valgt å ha et stort fokus på nettopp kildekritikk. Dette er i hovedsak for å sikre at kvaliteten på stoffet som brukes er det som det utgir seg for å være. De valgte artiklene har blitt lest gjennom flere ganger og kildene har blitt sjekket opp for å sikre reliabilitet. Etter å ha sett gjennom de ulike artiklene så var det ingen av dem som utmerket seg i form av manglende kildehenvisninger. Dette tyder på at artiklene er til å stole på. En ting som en derimot må merke seg at en av artiklene ikke er like god som de andre når det kommer til strukturell oppbygning. Artikkelen til Crane et al., (2015) kunne vært organisert på en mer oversiktlig måte slik at informasjonen lettere kunne blitt hentet ut. Grunnet det manglende fokuset på strukturell oppbygning så ble en nødt for å lese gjennom linjene for å kunne komme med gode sluttinger/konklusjoner.

7.0 Oppsummering

Som en oppsummering for denne bacheloroppgaven så kommer det frem flere tydelige signaler på at miljøet har en stor påvirkning på både frafall og deltakelse i organisert barne- og ungdomsidrett. Denne konklusjonen kan gjøres grunnet flere av funnene som er blitt gjort i de analyserte resultatorienterte studiene. For det første så viser flere av studiene at venner, tilhørighet, idrettsglede og det sosiale miljøet er viktige bidragsyttere til hvorfor barn/ungdom faktisk velger å holde på med organisert idrett. For det andre så kommer det også frem at sosioøkonomiske forskjeller blant barna/ungdommen er en avgjørende faktor for om en blir introdusert for organisert idrett eller ikke. Til slutt så må en også poengtere at den organiserte idretten skal være en arena der alle skal ha en mulighet til å ha det gøy på egne vilkår samt delta på egne vilkår. Derfor er det viktig at som Berntsen et al., (2018) poengterer at barn/ungdom selv skal ha mulighet til å bestemme hvordan, når og hvorfor de ønsker å delta.

9.0 Referanser

9.1 Resultatorienterte studier

Crane, J., & Temple, V. (2015). *A systematic review of dropout from organized sport among children and youth*. *European physical education review*, 21(1), 114-131.

<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1356336X14555294>

NB! (lenken tar deg kun til stedet der artikkelen er publisert. Man må derfor gå gjennom google scholar for å få tilgang til den).

Deelen, I., Ettema, D., & Kamphuis, C. (2018). *Time-use and environmental determinants of dropout from organized youth football and tennis*. *BMC public health*, 18(1), 1-15.

<https://link.springer.com/content/pdf/10.1186/s12889-018-5919-2.pdf>

Myrli, & Mehus. (2015). *Ulikhet i rekruttering og frafall i den organiserte idretten i Trondheim*.

[https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-](https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/2629970/Myrli.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

[xmlui/bitstream/handle/11250/2629970/Myrli.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/2629970/Myrli.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Reitlo, L. S. (2012). *Deltagelse og frafall i ungdomsidretten*. NTNU Samfunnsforskning AS.

<https://samforsk.no/uploads/files/Publikasjoner/Ferdig-rapport-Deltagelse-og-frafall-i-ungdomsidretten-WEB.pdf>

Seippel, Ø. N. (2005). *Orker ikke, gidder ikke, passer ikke? Om frafallet i norsk idrett*.

[https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-](https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/handle/11250/177519)

[xmlui/handle/11250/177519](https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/handle/11250/177519)

Vella, S. A., Cliff, D. P., & Okely, A. D. (2014). *Socio-ecological predictors of participation and dropout in organised sports during childhood*. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 11(1), 1-10.

<https://link.springer.com/article/10.1186/1479-5868-11-62>

9.2 Bøker

Dalland, O. (2012). *Metode og oppgaveskriving for studenter* (5. utg.). Gyldendal akademisk.

Enoksen, E., Gjerset, A., & Nilsson, J., (2015). *Idé- og verdigrunnlag*. Gjerset (Red.), *Idrettens Treningslære*. Gyldendal Undervisning.

9.3 Ekstern litteratur

Andersen, E. (2010). *Idrettsdeltakelse og frafall blant ungdom: en studie i ungdoms idrettsdeltakelse fra begynnelse til slutt*. Bø i Telemark: Høgskolen i Telemark

Bakken, A. (2019). *Idrettens posisjon i ungdomstida. Hvem deltar, og hvem slutter i ungdomsidretten?* OsloMet – storbyuniversitetet 2019
<https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/20.500.12199/1298/NOVA-Rapport-2-2019-Idrettens-posisjon-i-ungdomstida-25-februar-2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Berntsen, H., & Kristiansen, E. (2018) *Perceptions of need-support when “having fun” meets “working hard” mentalities in the elite sport school context*. Hentet 29. Mars 2022 fra <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/21640629.2018.1525862>

Eime RM, Young JA, Harvey JT, Charity MJ, Payne WR. (2013): *A systematic review of the psychological and social benefits of participation in sport for children and adolescents: informing development of a conceptual model of health through sport*. Int J Beh Nutr Phys Activ 2013, 10:98.
<https://ijbnpa.biomedcentral.com/articles/10.1186/1479-5868-10-98>

Dahlum, Sirianne. (2021, 9. mars). *Validitet i Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 2. februar 2022 fra <https://snl.no/validitet>

Gisle, Jon. (2019, 19. august). *Autonom i Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 29. mars 2022 fra <https://snl.no/autonom>

Idrettsforbundet. (u.å.). *Hva, hvorfor og hvordan.* Hentet 1. mars 2022 fra <https://www.idrettsforbundet.no/tema/ungdomsidrett/hva-hvorfor-og-hvordan/>

Idrettsforbundet. (u.å.). *Ungdomsløftet.* Hentet 23. mars 2022 fra <https://www.idrettsforbundet.no/tema/ungdomsidrett/ungdomsløftet/>

Jackson, EL. (1997) In the eye of the beholder: A comment on Samdahl & Jekubovich (1997), 'A critique of leisure constraints: Comparative analyses and understandings.' *Journal of Leisure Research* 29: 458–468.
https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00222216.1997.11949809?casa_token=OB9BpwdS7x8AAAAA:XfVMaCrBFCfDk9cjBTX3Lr_w5OW5o5Vf8IDBkXxgM1yi7Q751m7aaVjFcIkpZfNyFS6gJpHGPIBM

Janssen I, LeBlanc AG. (2010): *Systematic review of the health benefits of physical activity and fitness in school-aged children and youth.* *Int J Beh Nutr Phys Activ* 2010, 7:40.
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/20459784/>

Skre, Ingunn B., & Svartdal, Frode (2018, 22. juni). *problemstilling i Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 15. februar 2022 fra <https://snl.no/problemstilling>

Svartdal, Frode. (2020, 3. april). *Reliabilitet i Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 2. februar 2022 fra <https://snl.no/reliabilitet>

Svartdal, Frode. (2019, 16. desember). *Longitudinell metode i Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 4. april fra https://snl.no/longitudinell_metode

Telama, R., Laakso, L., & Yang, X. (1994). *Physical activity and participation in sports of young people in Finland.* *Scandinavian journal of medicine & science in sports*, 4(1), 65-74. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1600-0838.1994.tb00407.x>

Yang, X. L., Telama, R., & Laakso, L. (1996). *Parents' physical activity, socioeconomic status and education as predictors of physical activity and sport among children and youths- A 12-year follow-up study.* *International Review for the Sociology of Sport*, 31(3), 273-291. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/101269029603100304>

10.0 Vedlegg

Vedlegg 1 - Operasjonelle definisjoner/Begrepsavklaringer

- **Litteraturstudie:** «Der kvalitativ og kvantitativ metode brukes for å utforske eller finne ny kunnskap, er litteraturstudie en metode som benytter kunnskap som allerede er etablert ved å analysere eksisterende forskning» (Dalland, 2012).
- **Tungt språk:** Stoff der en gjerne må lese gjennom linjene for å forstå hva teksten prøver å belyse (Egen definisjon).
- **Barne- og ungdomsidrett:** Idrett som utøves av barn og ungdom mellom 6-17 års alderen (Egen definisjon).
- **Låse seg fast:** At man kommer til et punkt i en prosess der man ikke finner veien videre. Dette kan for eksempel være at man ikke finner den dataen man er ute etter i en datainnsamling (Egen definisjon).
- **Overlapp:** Overlapp kan bety så mangt, og da gjerne at man går rundt/over noe eller lignende. I denne oppgaven så vil definere en overlapping som en slags måte å jobbe videre på noens arbeid (Egen definisjon).
- **Trygt treningsmiljø:** «Er et treningsmiljø der vennskap, solidaritet og trivsel er viktig» (Enoksen, Gjerset & Nilsson, 2015, s. 59).
- **Autonome:** Å være autonom betyr at man er selvstyrende (Gisle, 2019).
- **Spørreskjema:** «Metode som brukes i samfunnsvitenskapene for å samle inn informasjon om folks holdninger og atferd» (Dalland, 2012).
- **Passive medlemmer:** Medlemmer i idrettslag som ikke deltar under faste tider. Gjerne at man kommer litt når det passer selv (Seippel, 2005).
- **Longitudinell metode:** «En tilnærming i forskning hvor man følger et individ eller en gruppe over en lengre periode, ofte over flere år» (Svartdal, 2019). Hensikten er blant annet å studere utvikling og endring.
- **High risk group:** En gruppe deltakere i den organiserte idretten som har *større* sannsynlighet for å falle fra idretten. (Vella et al. 2014).
- **LSAC-studie:** «Er en longitudinell undersøkelse av de sosiale, miljømessige og økonomiske konsekvensene på utvikling og trivsel i et nasjonalt representativt utvalg av barn» (Vella et al. 2014).
- **Medicare:** Database som er en nasjonal helseforsikringsbase. Dette er den mest omfattende databasen til den australske befolkningen (Vella et al. 2014).

- **Leisure constraints theory:** Er en teori som i dette tilfellet skulle hjelpe med å analysere de utvalgte artiklene i Crane & Temple's studie «grunnet at menneskelig atferd er kompleks, og påvirkes av umiddelbare og mer distale miljøer så vel som et individs personlige egenskaper, motivasjoner og preferanser» (Crane & Temple, 2015).